

Aan:
Faunabeheereenheid Drenthe
t.a.v. de heer K. Smidt
p.a. Postbus 30027
9700 RM GRONINGEN

Assen, 17 mei 2013
Ons kenmerk 19/3.9/2013003475
Informatie bij de heer W. Wesseling (0592) 36 57 83
Onderwerp: Beslissing op het bezwaarschrift ingevolge de Algemene wet bestuursrecht (Awb)

Geachte heer Smidt,

Naar aanleiding van het beroep van de Faunabescherming gericht tegen ons besluit van 23 juli 2010 (kenmerk 29/RO/2010009050) heeft de rechtbank Assen op 12 juni 2012 een uitspraak gedaan.

Met haar uitspraak heeft de rechtbank het bestreden besluit vernietigd en gedeputeerde staten opgedragen een nieuwe beslissing op het bezwaarschrift te nemen met inachtneming van de uitspraak.

De rechtbank heeft gedeputeerde staten opgedragen om de door Faunabescherming ingebrachte stukken alsnog te bestuderen en te beoordelen of de inhoud daarvan aanleiding geeft zijn standpunt ten aanzien van de ontheffingverlening te wijzigen. Daarbij dienden tevens de stukken met betrekking tot alternatieve maatregelen om aanrijdingen met reeën te voorkomen worden betrokken.

Onze beslissing op het bezwaarschrift

Wij hebben bovengenoemd besluit van 23 juli 2010 heroverwogen en besloten het ingediende bezwaarschrift alleen met betrekking tot het belang het voorkomen van belangrijke schade **gegrond** te verklaren. Dit betekent dat wij ons besluit ten aanzien van het ree op grond van artikel 68 Flora- en Faunawet (FFW) verleende ontheffing van het bepaalde krachtens artikel 9 en artikel 72, vijfde lid (FFW) in stand te laten, maar op basis van een beperkter aantal gronden en met een gewijzigde motivering. Voor de motivering van onze beslissing verwijzen wij naar het bijgevoegde besluit.

Mogelijkheid tot instellen van beroep

Ten slotte wijzen wij u erop dat u tegen dit besluit binnen zes weken na de datum van verzending een beroepschrift kunt indienen bij de Rechtbank te Assen.
Voor meer informatie verwijzen wij u naar de Awb-bijlage onder B.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,
namens dezen,

mevrouw mr. A. van Schreven,
directeur-secretaris

Bijlage(n):
ab/coll.

AFSCHRIFT

Aan:
Stichting De Faunabescherming
t.a.v. mevrouw A.P. de Jong
Amsteldijk Noord 135
1183 TJ Amstelveen

Assen, 17 mei 2013
Ons kenmerk 19/3.9/2013003475
Behandeld door de heer W. Wesseling (0592) 36 57 83
Onderwerp: Beslissing op bezwaar

Geachte mevrouw De Jong,

Naar aanleiding van uw beroep gericht tegen ons besluit van 23 juli 2010 (kenmerk 29/RO/2010009050) heeft de Rechtbank Assen op 12 juni 2012 een uitspraak gedaan.

Met haar uitspraak heeft de Rechtbank het bestreden besluit vernietigd en gedeputeerde staten opgedragen een nieuwe beslissing op uw bezwaarschrift te nemen met inachtneming van de uitspraak.

De Rechtbank heeft gedeputeerde staten opgedragen om de door u ingebrachte stukken alsnog te bestuderen en te beoordelen of de inhoud daarvan aanleiding geeft zijn standpunt ten aanzien van de ontheffingverlening te wijzigen. Daarbij dienen tevens de stukken met betrekking tot alternatieve maatregelen om aanrijdingen met reeën te voorkomen worden betrokken.

De volgende (wetenschappelijke) stukken zijn door u samen met het beroepschrift ingebracht.

- a. "Blijven of wegtrekken?" Artikel uit Capreolus 16^e jaargang, nummer 54.
- b. "Handvatten voor het beheer" Artikel uit Capreolus 27-08-2004, nummer 42.
- c. "Gesjoemel met tellen van reeën in Drenthe" Artikel uit het Dagblad van het Noorden 3 maart 2012.
- d. "Kan men reeën tellen?" Artikel uit Capreolus 10^e jaargang, nummer 34/35.
- e. "Wildongevallen" scriptie J.W. Ooms 31 mei 2010, opleidingsinstelling NOVI verkeersacademie.
- f. "Dynamiek van een populatie reeën zonder beheersjacht" artikel Zoogdier jaargang 2004, nummer 15.
- g. "Dieren op en langs de weg" boekje Rijkswaterstaat augustus 1995.

Procedure

Naar aanleiding van de uitspraak van de Rechtbank heeft er op 2 november 2012 een overleg tussen de u en de provincie plaats gehad. In dit overleg zijn onder meer de door u ten behoeve van de rechtszaak ingebrachte punten besproken. Naar aanleiding van het overleg heeft u op 26 november 2012 uw visie schriftelijk nader onderbouwd en aangevuld met de volgende stukken:

- h. Artikel "Flight distance in roe deer *Capreolus capreolus* and fellow deer *Dama dama* as related to hunting and other factors" H.Y. de Boer et al *Wildlife biology* volume 10/1: pagina's 35-41.
- i. Artikel "Deer and road traffic accidents: Options for management", R.J. Putman *Journal of environmental management* (1997) 51, pagina's 43-57.
- j. Artikel "Jacht in gebieden Natuurmonumenten sterk vermindert", B. van Tooren, *Van Nature* jaargang 16, nummer 1, januari 2006.
- k. Artikel "Collision cause", J. Langbein en R. Putman, *The Journal of the British Deer Society*, Juli 2006.
- l. Artikel "Ungulate traffic collisions in Europe", G.W.T. A. Groot Bruinderink en E. Hazenbroek, *Conservation biology*, Volume 10, nummer 4, augustus 1996 pagina's 1059 - 1067.
- m. Artikel "Factors causing traffic killings of roe deer *Capreolus capreolus* in Denmark", A.B. Madsen et al, *Wildlife biology* 2002 volume 8/1, pagina's 55 - 61.

Onze herziene beslissing op uw bezwaarschrift

Naar aanleiding van de uitspraak van de Rechtbank hebben wij besloten uw bezwaarschrift gedeeltelijk gegrond te verklaren en de ten aanzien van het ree op grond van artikel 68 van de Flora- en Faunawet (FFW) verleende ontheffing van het bepaalde krachtens artikel 9 en artikel 72, vijfde lid (FFW) in stand te laten, maar op basis van een beperkter aantal gronden en met een gewijzigde motivering. De ontheffing wordt verleend:

1. in het belang van de openbare veiligheid (artikel 68, eerste lid, aanhef en onder a Ffw);
2. met het oog op andere, bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen, belangen (artikel 68, eerste lid, aanhef en onder e, van de FFW), te weten:
 - de voorkoming en bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren, behorende tot de diersoorten ree (artikel 4, sub c, van het Besluit beheer en schadebestrijding dieren (Bbsd));
 - het reguleren van de populatieomvang van het ree vanwege de maximale populatieomvang in relatie tot de draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden (artikel 4, sub e, van het Bbsd).

Hieronder volgt een toelichting op ons besluit.

Toelichting op ons besluit

Belangrijke schade

In uw bezwaarschrift hebt u aangegeven dat het verlenen van de ontheffing niet kan plaatsvinden ter voorkoming van belangrijke schade omdat geen sprake is van concrete schadedreiging. De rechtbank heeft geoordeeld dat de ontheffing voor het doden van reeën niet in stand kan blijven voor zover deze is verleend ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen en bedrijfsmatige visserij en wateren.

Volgens de Rechtbank is pas aan het in artikel 68, eerste lid, aanhef en onder c, van de FFW gestelde vereiste voldaan, indien is gebleken van een concrete dreiging van belangrijke schade en dat is volgens de rechtbank niet het geval. Wij verklaren uw bezwaarschrift op dit punt gegrond.

Omdat niet gebleken is van belangrijke schade aan flora en fauna kan de ontheffing eveneens niet in stand blijven voor zover deze is verleend ter voorkoming van schade aan flora en fauna (artikel 68, eerste lid, aanhef en onder d, van de FFW. Wij verklaren uw bezwaarschrift ook op dit punt gegrond.

Voorkoming en bestrijding van onnodig lijden

Met betrekking tot het belang van de voorkoming en bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren heeft u aangegeven dit belang te onderschrijven. Wel hebt u aangegeven dat een heldere definitie is vereist om te kunnen bepalen wanneer sprake is van onnodig lijden omdat deze beoordeling niet geheel aan de ontheffinghouder zou kunnen worden overgelaten.

Met de Rechtbank zijn wij van oordeel dat wij in redelijkheid ontheffing hebben kunnen verlenen voor het doden van reeën ter voorkoming en bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige reeën. De term "zieke of gebrekkige reeën" is voldoende duidelijk en het is voldoende gewaarborgd dat het doden van reeën slechts plaatsvindt wanneer daadwerkelijk sprake is van het voorkomen of bestrijden van zieke of gebrekkige reeën. De leden van de Wildbeheereenheden zijn voldoende deskundig om te kunnen beoordelen of een ree door ziekte of gebrek onnodig lijdt. Wij verklaren uw bezwaarschrift daarom op dit punt ongegrond.

Openbare veiligheid (verkeerveiligheid)

In uw bezwaarschrift geeft u aan dat:

- a. er geen direct verband bestaat tussen het aantal reeën en het aantal aanrijdingen;
- b. er andere bevredigende oplossingen zijn die de verkeersveiligheid bevorderen. U noemt het plaatsen van rasters langs wegen, het creëren van openheid en overzicht langs de wegen en het beperken van de verkeerssnelheid;
- c. afschot juist bijdraagt aan de aanwas en de migratie vergroot;
- d. het bij het bij "gevaar voor de verkeersveiligheid" gaat om de kans op letsel bij de weggebruiker in het geval van een aanrijding (zie uw brief van 26 november 2012). U stelt dat een aanrijding met een ree over het algemeen geen gevaar oplevert voor de inzittenden van een auto;
- e. reeën als gevolg van het afschot zeer schuw en bang voor mensen zijn of worden.

Ter onderbouwing hebt u de stukken e, g, h, i, j, k, l en m ingebracht.

Ad a. U stelt dat er geen direct verband bestaat tussen het aantal reeën en het aantal aanrijdingen

Uit de toelichting op het Besluit beheer en schadebestrijding dieren (Bbsd) blijkt dat de groei van hoefdierpopulaties kan leiden tot voedselstress en migratie waardoor de kans op ongevallen wordt vergroot:

"Voor de populaties van grote hoefdieren geldt dat de omvang daarvan in Nederland niet beperkt wordt door natuurlijke vijanden. Het aantal dieren dat in een gebied kan leven hangt vooral af van het voedselaanbod in de verschillende perioden van het jaar. Groei van hoefdierpopulaties kan daarom in bepaalde gevallen leiden tot voed-

selstress. Dit is niet alleen vanuit ethisch oogpunt onwenselijk, maar kan tevens leiden tot schade aan flora en fauna. Migratie die het gevolg is van voedseltekorten en territoriaal gedrag, waarover het Faunafonds terecht stelt dat met name bij reeën hiervan sprake kan zijn, kan bovendien een gevaar opleveren voor de verkeersveiligheid" (p. 21 en 22).

Ook in het rapport "Wildongevallen" wordt dit mechanisme genoemd: "De algemene indruk bestaat echter dat toename van de populatiedichtheid kan leiden tot onrust en tot meer verplaatsingen van dieren en daardoor een grotere kans op wildongevallen inhoudt."

Uit de artikelen 'Collision cause' en 'Ungulate traffic collisions in Europe' blijkt dat bij een toename van het aantal verkeersbewegingen en het aantal reeën er sprake is van een toename in het aantal wildongevallen met reeën.

Gedeputeerde staten zien geen aanleiding om het bestaan van het mechanisme, dat door toename van zowel het aantal verkeersbewegingen als het aantal reeën de kans op ongevallen wordt vergroot, in twijfel te trekken.

Wij verklaren uw bezwaarschrift daarom op dit punt ongegrond.

Ad b. U stelt dat er andere bevredigende oplossingen zijn.

In het rapport "Wildongevallen" (bijlage e) wordt onderscheid gemaakt naar drie soorten maatregelen.

- Maatregelen die wild en verkeer gescheiden houden zoals ecoducten, fauna-tunnels, rasters en wildroosters: deze maatregelen zijn het meest effectief maar ook het meest kostbaar.
- Maatregelen die ongewenste ontmoetingen moeten tegengaan: reflecterende voorzieningen, geurstoffen en wildwaarschuwingssystemen. De conclusie daarbij is dat de werking ervan niet is bewezen. Toepassing ervan wordt daarom afgeraden. Beperking van de populatieomvang wordt ook onder dit soort maatregelen geschaard; zie daarvoor hieronder bij c).
- Maatregelen om de zichtbaarheid te vergroten zoals het plaatsen van waarschuwborden, snelheidsbeperkingen, detectiesystemen, wegverlichting, schrale en open bermen: deze maatregelen zijn deels effectief en deels niet.

In Drenthe zijn meerdere van deze maatregelen getroffen, zoals ecoducten, wildspiegels, reflectoren, rasters en snelheidsbeperkende maatregelen (60 km/u wegen). Afgezien van het feit dat deze middelen niet allemaal even effectief zijn, zijn ook niet alle wegen en gebieden langs wegen geschikt voor het treffen van dit soort maatregelen. De maatregelen kunnen op sommige plaatsen een bijdrage leveren aan het verminderen van de kans op wildongevallen, maar niet effectief genoeg om te kunnen concluderen dat het voor heel Drenthe om bevredigende oplossingen gaat.

Wij verklaren uw bezwaarschrift daarom op dit punt ongegrond.

Ad c. U stelt dat afschot juist bijdraagt aan de aanwas en de migratie vergroot.

Wanneer een populatie wordt verkleind zal de aanwas in het algemeen toenemen.

Over de relatie tussen populatiegroei en migratie wordt in het stuk f, aangegeven dat in de wetenschappelijke literatuur emigratie en/of immigratie niet wordt gezien als de belangrijkste factoren in de populatiegroei. Onderzoeken die er verder zijn spreken elkaar tegen. In het stuk f wordt een onderzoek genoemd waaruit blijkt dat de migratie afneemt bij een toenemende dichtheid. De verklaring die hiervoor wordt gegeven is dat naarmate een gebied voller is, het moeilijker wordt het gebied te verlaten als gevolg van interacties met de burens.

Gedeputeerde staten zijn van mening dat de algemene conclusie is dat reeën trekgedrag vertonen. Daarom zijn zij van mening dat populatiebeheer gelet op de draagkracht van een gebied en de maatschappelijke belangen (onder andere verkeersveiligheid) acceptabel is.

Uit a (bijlage 2) en het onderzoek "Factoren bij aanrijdingen met wilde hoefdieren op de Veluwe" Alterra-rapport 2026 (Groot Bruinderink et al, 2010) blijkt dat het trekgedrag van het ree onder andere beïnvloedt wordt door het mastaanbod. Met andere woorden indien in het leefgebied een verschil bestaat tussen delen met een hoog mastaanbod en delen met een laag mastaanbod zal het ree trekgedrag gaan vertonen. Daarbij is niet uitgesloten dat wegen gekruist worden. Uit a (bijlage 2) blijkt ook dat smalreeën, nadat ze door de geit zijn verstoten, het leefgebied verlaten. Echter, met name de geiten, komen regelmatig terug in het gebied waar ze geboren zijn. Reeën vertonen dus trekgedrag, ook indien er geen sprake is van voedselstress. Hetzelfde onderzoek toont aan dat reeën een voorkeur hebben voor gebieden met een grote dichtheid van soortgenoten. Blijkbaar omdat in deze gebieden meer voedselaanbod is. Het trekgedrag in deze gebieden tussen delen met een verschil in mastaanbod en tijdens de bronst brengt, in een gebied met een redelijk dicht wegennet, verkeersonveilige situaties met zich mee. Wij verklaren uw bezwaarschrift daarom op dit punt ongegrond.

Ad d. U stelt dat het bij het bij 'gevaar voor de verkeersveiligheid' gaat om de kans op letsel bij de weggebruiker in het geval van een aanrijding en dat een aanrijding met een ree over het algemeen geen gevaar oplevert voor de inzittenden van een auto.

Het rapport "Wildongevallen geeft op pagina 35 inderdaad aan dat de kans op lichamelijk letsel bij aanrijding met een ree gering is, tenzij het dier opspringt en door de vooruit in het interieur belandt". Deze conclusie is getrokken naar aanleiding van simulaties van wildongevallen met een computerprogramma. Hetzelfde rapport stelt op pagina 16 dat het risico dat een ree bij een aanrijding in het interieur van een auto terecht komt klein, maar wel aanwezig is. Ook wordt aangegeven dat reeën "paniekerig en onvoorspelbaar op het verkeer" reageren. Daarbij komt dat "gevaar voor de verkeersveiligheid" zich niet alleen beperkt tot de kans op letsel bij een aanrijding. Er vinden ook ongevallen plaats omdat de bestuurder in een uitwijkmanoeuvre om een wildaanrijding te voorkomen de controle over het voertuig verliest en van de weg raakt, tegen een boom of in een sloot rijdt. "Bij dit soort ongevallen is er een aanzienlijke kans op ernstige schade, lichamelijk letsel of zelfs fatale afloop voor inzittenden" (rapport "Wildongevallen", pagina 9). Wij verklaren uw bezwaarschrift daarom op dit punt ongegrond.

Ad e. U stelt dat reeën als gevolg van het afschot zeer schuw en bang voor mensen zijn/worden.

U verwijst daarbij naar h (bijlage 5), waarin de vluchtafstand van reeën in relatie tot de jachtdruk beschreven is. De conclusie van dit onderzoek is dat er weliswaar een relatie is tussen de jachtdruk en de vluchtafstand maar dat de vluchtafstand niet alleen bepaald wordt door de jachtdruk. Ook vegetatiedichtheid van het terrein speelt daarin een rol van betekenis. Daarnaast adviseren de onderzoekers om verder onderzoek te doen naar de vluchtafstand in relatie tot de populatiedichtheid, de draagkracht van het gebied en de jaarlijkse recreatiedruk in het gebied.

Gedeputeerde staten zijn dan ook van mening dat er op dit moment geen duidelijke grond is voor de veronderstelling dat het afschot van reeën als gevolg van jacht kan leiden tot aanrijdingen met reeën. Wij verklaren uw bezwaarschrift daarom op dit punt ongegrond.

Reguleren Populatieomvang

In uw bezwaarschrift geeft u aan dat:

- a. dat afschot de groei van de populatie reeën niet tegenhoudt;
- b. de Methode van Haaften niet geschikt is voor de bepaling van de draagkracht van een gebied. Daarvoor is de methode te eenvoudig.

Ad a. U stelt dat afschot de groei van de populatie reeën niet tegenhoudt.

U verwijst daarbij naar f (bijlage3). U stelt daarbij dat afschot slechts de natuurlijke sterfte zal vervangen.

In dit verband hebben gedeputeerde staten voorschrift 8a aan de ontheffing verbonden. In dat voorschrift staat dat het afschot per kalenderjaar dient te worden bepaald aan de hand van het Universeel reeënbeheerplan. In dat plan staat dat het afschot wordt bepaald aan de hand van de voorjaarstand, het aantal geiten en de aanwas van de populatie. Blijkt uit de telling dat de voorjaarstand, inclusief de aanwas, hoger uitkomt dan de draagkracht van het gebied, dan wordt het afschot verhoogd. Op die manier wordt door het afschot toegewerkt naar een stand die de draagkracht evenaart. Indien blijkt dat de voorjaarstand, inclusief de aanwas, lager uitkomt dan de draagkracht van een gebied vindt er geen afschot plaats. Kortom afschot is een kwestie van maatwerk waarop gedeputeerde staten toezien. Hetgeen blijkt uit de verschillende acties die wij recentelijk hebben gedaan.

Wij verklaren uw bezwaarschrift daarom op dit punt ongegrond.

Ad b. U stelt dat de methode Van Haaften niet geschikt is voor de bepaling van de draagkracht van een gebied. Daarvoor is de methode te eenvoudig.

Ingevolge artikel 4, eerste lid, aanhef en onder e, van het Bbsd is als ander belangen als bedoeld in artikel 68, eerste lid, onderdeel e, van de wet, aangewezen het reguleren van de populatieomvang van dieren, behorende tot de diersoorten edelhert, ree, damhert of wild zwijn, met dien verstande dat vanwege dit belang slechts ontheffing kan worden verleend indien de aanleiding is gelegen in de schadehistorie ter plaatse en van het omringende gebied of de maximale populatieomvang in relatie tot de draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden.

Er is wettelijk geen methode vastgelegd waarmee de populatieomvang en/of draagkracht moet worden bepaald.

Het gaat dus om 2 zaken: wat is de feitelijke populatieomvang (telling) en wat is de draagkracht (berekende maximale populatieomvang).

Uit de door u ingebrachte stukken en hetgeen ter zitting is aangedragen zou blijken dat reeën niet te tellen zijn. Gedeputeerde staten heeft in haar verweer (zie verweerschrift onder c) ook altijd gesteld dat reeën niet in absolute zin te tellen zijn. Daarover zijn de deskundigen, de Faunabescherming en gedeputeerde staten het eens.

U geeft in uw bezwaarschrift noch in uw beroepschrift aan welke andere methode gehanteerd moet worden om tot een bepaling van de maximale populatieomvang in relatie tot de draagkracht van het gebied te komen.

In het overleg van 2 november 2012 is gebleken dat andere methodes volgens u niet beter of geschikter zijn dan de methode Van Haaften.
Hierover zijn de Faunabescherming en provincie het eens.

Telling populatie reeën

Uit de door u ingebrachte stukken (b en d) en het door de Vereniging het Reewild gepubliceerde (bijlage d) blijkt het volgende.

De resultaten van waarnemingen (tellingen) van reeën, mits op een uniforme wijze uitgevoerd, geregistreerd en verwerkt, zijn de meest betrouwbare waarden voor het minimaal aanwezige aantal reeën in een bepaald gebied. Het is en blijft een *indicatie* van het aantal reeën dat in een bepaald gebied leeft.

Uit f (bijlage 3) blijkt dat ten behoeve van het daar gepresenteerde onderzoek de jaarlijkse tellingen van reeën is voortgezet. De reden daarvoor zo blijkt uit het artikel is: "De uitkomsten hiervan geven een minimumaantal aanwezige reeën: er zitten er zeker meer, maar hoeveel is onbekend. Het getelde aantal kan het beste als een soort index worden gezien, daar de verhouding getelde dieren tot het totaal van de aanwezige dieren nauwelijks te bepalen is." Verder staat in dit artikel dat de "index" wel een indicatie geeft van het langjarige populatieverloop binnen het gebied. Kortom registratie van de op een uniforme wijze uitgevoerde waarnemingen (tellingen) van reeën in het voorjaar geeft het minimaal aantal aanwezige reeën weer.

De provincie is van oordeel dat de huidige wijze van tellen in Drenthe voldoende waarborg biedt om de populatieontwikkelingen te volgen, de vinger aan de pols te kunnen houden, en op grond van de tellingen tot een verantwoorde berekening te kunnen komen van het mogelijke/gewenste afschot.

Berekening volgens Van Haaften

De methode van Haaften is een modelberekening waarbij op grond van een aantal parameters wordt bepaald hoeveel reeën theoretisch in een bepaald gebied zouden kunnen leven (draagkracht).

Provincie en u zijn het er over eens dat andere methodes dan de methode Van Haaften niet beter zijn om de draagkracht van gebieden in Drenthe te bepalen. Gebruik van de methode Van Haaften in Drenthe vloeit voort uit het universeel beheerplan voor reeën in Groningen, Fryslân en Drenthe. Dit beheerplan is tevens onderdeel van het Faunabeheerplan (goedgekeurd door GS en basis voor de artikel 68 ontheffing).

De provincie heeft naar aanleiding van de uitspraak van de rechtbank van 12 juni 2012 de methode Van Haaften kritisch tegen het licht gehouden. De door Van Haaften gebruikte parameters (grofweg omvang en kwaliteit van biotoop en voedsel) zijn in overeenstemming met de voornaamste factoren die de populatieomvang van herbivore dieren bepalen (Hopcraft, Olff & Sinclair 2009, Trends Ecol. Evol.) Er zijn geen essentiële factoren buiten beschouwing gelaten. Wij beschouwen de methode derhalve als model bruikbaar om de kwaliteit van leefgebieden voor reeën te bepalen. Vervolgens heeft de provincie de methode Van Haaften zelf met behulp van GIS uitgevoerd om te toetsen of deze methode ook praktisch voor de hele provincie Drenthe uitvoerbaar/toepasbaar is. In het verleden waren deze berekeningen telkens uitgevoerd door de WBE's/FBE.

Deze exercitie heeft ons geleerd dat de methode Van Haften inderdaad op provinciale schaal uitvoerbaar is maar dat het universeel beheerplan voor reeën in Groningen, Fryslân en Drenthe onvoldoende inzicht geeft in de exacte wijze waarop het model is toegepast.

Dat belemmert de reproduceerbaarheid en uniforme toepassing. De provincie trekt hier lering uit door voortaan zelf voor de gehele provincie deze berekeningen uit te voeren en te verantwoorden.

Reguleren van de populatie in relatie tot de draagkracht van een gebied (populatiebeheer) is een belang op grond waarvan een artikel 68 ontheffing kan worden verleend. Om het populatiebeheer zo zorgvuldig mogelijk uit te voeren is gekozen voor de methode van Haften + werkwijze vastgelegd in het Universeel reeënbeheerplan. U hebt niet aangegeven welke andere methode gehanteerd zou moeten worden om tot een bepaling van de maximale populatieomvang in relatie tot de draagkracht van het gebied te komen.

Op grond van vorenstaande verklaren wij uw bezwaarschrift op dit punt ongegrond.

Ontheffing voor vijf jaar verleend:

U hebt ook bezwaar gemaakt tegen het verlenen van de ontheffing voor een periode van vijf jaar. U kunt daardoor tegen de jaarlijkse vaststelling van het afschot geen bezwaar of beroep instellen.

Uit de geschiedenis van de totstandkoming van de wet (kamerstukken 23147) blijkt het volgende.

"Het voorgestelde stelsel, waarbij zoveel mogelijk een planmatig beheer voorop staat, kan bijdragen aan vermindering van de bestuurslasten voor de provincie. Hierbij wordt uitgegaan van een ontheffing per faunabeheerplan.

Voorts ligt het in de rede, dat de provincies een ontheffing op basis van een faunabeheerplan voor een langere periode, bijvoorbeeld vijf jaren, zullen verlenen aan faunabeheereenheden wanneer bijvoorbeeld te verwachten is dat zich van jaar tot jaar schade zal kunnen voordoen. Van belang hierbij zijn de aard van de in het faunabeheerplan voorgestelde maatregelen, de diersoort die in het geding is en de plaatsen waar schadebestrijding zou moeten plaatsvinden."

Het blijkt dat een beheerplan voor maximaal 5 jaar wordt vastgesteld met het oog op de continuïteit van het beheer. De wetgever heeft met de mogelijkheid tot verlening van een ontheffing voor een periode van maximaal 5 jaar continuïteit beoogd die voor goed beheer noodzakelijk is. Indien de jaarlijkse bepaling van de hoogte van het afschot vatbaar zou zijn voor bezwaar en beroep zou dat de door de wetgever beoogde continuïteit van het beheer ernstig benadelen. In het najaar wordt het afschot voor het komende jaar vastgesteld. In de winter daarop volgend vindt het afschot plaats.

Een bezwaar- of beroepsprocedure zou dan achterhaald zijn omdat het afschot al is uitgevoerd. Indien een voorlopige voorziening wordt gevraagd dan is de periode voor afschot te kort waardoor de continuïteit van het beheer in het geding komt.

Gedeputeerde staten zijn dan ook van mening dat de wetgever niet beoogd heeft om bezwaar en of beroep in te stellen tegen de jaarlijkse vaststelling van het afschot.

Wij verklaren uw bezwaarschrift daarom op dit punt ongegrond.

Mogelijkheid tot instellen van beroep

Ten slotte wijzen wij u erop dat u tegen dit besluit binnen zes weken na de datum van verzending een beroepschrift kunt indienen bij de Rechtbank te Assen.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar de Awb-bijlage onder B.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,
namens dezen,

mevrouw dr. A. van Schreven,
directeur-secretaris

Bijlage(n):

ab/coll.

Afschrift aan:

- Faunabeheereenheid Drenthe, t.a.v. de heer K. Smidt, p.a. Dienst Landelijk Gebied, Postbus 30027, 9700 RM Groningen
de Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging, t.a.v. de heer R. Wijkman, Kolonieweg 91, 7971 RB Havelte
- Vereniging Het Reewild, t.a.v. de heer G. Wouters, Zeedijk 8, 9172 AP Ferwert
- Stichting Milieu Rondonne, t.a.v. de heer Heida, Entingehof 42, 7824 AT Emmen
- de Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging, Postbus 1165, 800 BD Amersfoort
- Staatsbosbeheer, t.a.v. de heer H. Brink, Postbus 333, 9700 AH Groningen
- de Vereniging Natuurmonumenten, District Noord, t.a.v. de heer W. Alblas, Postbus 764, 9400 AT Assen
- de Stichting "Het Drentse Landschap", t.a.v. de heer E. v.d. Bilt, Postbus 83, 9400 AB Assen
- LTO Noord voor de provincie Drenthe, t.a.v. de heer W. Barkhuis, Postbus 186, 9200 AD Drachten
- de Stichting Drents Particulier Grondbezit, t.a.v. de heer O. van Noord, secretaris, Nanninga 3, 8431 VR Oosterwolde
- het Faunafonds, t.a.v. de heer mr. ing. H. Revoort, Postbus 888, 3300 AW Dordrecht
- de Stichting Das&Boom, t.a.v. de heer J.J. Dirkmaat, Rijksstraatweg 174, 6573 DG Beek Ubbergen
- de Natuur en Milieufederatie Drenthe, Hertenkamp 6, 9401 HL Assen